

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School - de boomgaard te MAASEIK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	110205
Instelling	Vrije Lagere School - de boomgaard
Directeur	Reinhilde VENKEN
Adres	Eerste Straat 19 - 3680 MAASEIK
Telefoon	089-56.54.95
Fax	089-56.54.95
E-mail	info@deboomgaard.org
Website	http://www.deboomgaard.org
Bestuur van de instelling	vzw Kath. Basisond. Kruisheren-Ursulinen
Adres	Eerste Straat 19 - 3680 MAASEIK
Scholengemeenschap	Eycker Katholieke Basisscholen
Adres	Capucienenstraat 23 - 3680 MAASEIK
CLB	Vrij CLB Maasland
Adres	Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-06-2015, 02-06-2015, 04-06-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-06-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	22-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Michel MARYNISSEN
Teamleden	Ann SCHELFHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Leerbegeleiding.....	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	19
6.1 Wat doet de school goed?	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?	20
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	21
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	21

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije lagere school de boomgaard. Deze school ligt in het centrum van Maaseik en grenst aan de Kleuterschool De Beverburcht van hetzelfde schoolbestuur. De school verhuisde haar drie vestigingsplaatsen een jaar geleden naar het huidige gebouw in de Eerste Straat. Ze schrijft voornamelijk leerlingen in uit de buurt. Een aanzienlijk aantal leerlingen heeft de Nederlandse nationaliteit en woont over de grens. Het schoolteam kenmerkt zich door een mix van jonge en ervaren leerkrachten. De directeur neemt in deze school al vele jaren het schoolleiderschap op. Vanuit een gedeeld leiderschap ontwierp het schoolteam een pedagogisch project dat de klemtoon legt op levensecht onderwijs en de talentontwikkeling van elk kind.

Op basis van het vooronderzoek van 26 mei 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus voor deze doorlichting. Zo onderzocht ze of de school voor wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen met de leerlingen bereikt. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen en kan goede resultaten voorleggen. De onderwijzers gebruiken sinds de vorige doorlichting consequent de leerplannen en leidden daaruit schoolspecifieke leerlijnen af. Deze beide instrumenten vormen de leidraad voor een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. Werkvormen gericht op differentiatie, geven de kinderen de mogelijkheid om hun leren actief mee in handen te nemen. Een krachtig klasmanagement en het goed gebruik van de onderwijstijd zorgen voor een grote betrokkenheid. De onderwijzers geven de leerlingen doelgericht feedback, wat waardevolle informatie oplevert om hun vorderingen op te volgen. Het schoolteam maakt gebruik van hedendaagse didactische leermiddelen. Terwijl de onderwijzers in de hoogste leerjaren beschikken over digitale borden om bronnen te raadplegen, staat de minder goede kwaliteit van het computernetwerk een efficiënt gebruik ervan in de weg. Het wiskundeonderwijs vertrekt vanuit de leef- en ervaringswereld van de kinderen. Vooral voor meten en metend rekenen leggen de onderwijzers de klemtoon op doe-onderwijs. Hiervoor ontwikkelden ze meetkoffers die de kinderen kansen aanreiken om met allerlei meetmaterialen te experimenteren. Deze werkwijze komt tegemoet aan hun natuurlijke exploratiedrang en bevordert het inzichtelijke leren. De evaluatiepraktijk voor wiskunde is evenwichtig. De onderwijzers gebruiken vooral de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. De manier waarop de onderwijzers de resultaten van deze toetsen interpreteren, stelt hen in staat om na te gaan of de leerlingen de leerplandoelen bereiken. Het wereldoriënterend aanbod bevat een goede mix van mens- en wetenschapsgerichte elementen. De onderwijzers hebben expliciet aandacht voor exploratie en onderzoek. Een omgevingsboek geeft richting om leeruitstappen te plannen en maakt het wereldoriënterend onderwijs levensecht. De aandacht voor praktische verkeerseducatie valt op. Die is ingegeven door de verkeersdrukte en de onveilige situatie in de schoolomgeving. Het schoolteam maakte afspraken over het gebruik van tijds- en ruimtekaders in en over de verschillende leerjaren, maar past ze weinig functioneel toe. Ook kan het schoolteam de evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie nog verdiepen. Die is er nu vooral opgericht om kennis te reproduceren. Voor wereldoriëntatie houdt een permanente werkgroep de interne en externe ontwikkelingen onder de aandacht.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de directeur een voortdurende kwaliteitsverbetering van het onderwijs nastreeft. Die onderwijskwaliteit kende een grote ommekeer onder meer door de professionalisering van de leerkrachten centraal te stellen. De ontwikkelingsdynamiek die het schoolteam daarbij uitstraalt, laat zien dat het deze aanpak onderschrijft. De directeur investeert elk jaar fundamenteel in de vorming van de personeelsleden. Vooral de teamgerichte nascholingen, aangevuld met teamoverleg en praktijkleren, hebben effect. Dat is vooral omdat zij kaderen in de grote vernieuwingsprojecten die het schoolteam uitwerkt. De directeur

enthousiasmeert en motiveert haar personeelsleden door hen medeverantwoordelijkheid over hun professionaliseringstraject te geven, wat de duurzaamheid bevordert. Desondanks kan ze de deskundigheidsbevordering van leerkrachten nog meer sturen vanuit de schoolprioriteiten en de individuele nascholing nog meer hierop enten. De leerbegeleiding toont een doelgerichte werking. Het schoolteam houdt rekening met het verschil in leer- en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen en kiest niet langer voor frontaal en leerkrachtgestuurd onderwijs. De onderwijzers zijn in die visie de eerste verantwoordelijken voor een passende leerbegeleiding. Ze benutten daarbij hun jarenlange ervaring met het gelijke onderwijskansenbeleid. In alle klassen ondersteunt een extra zorgleerkracht deze aanpak. De zorgcoördinator en de directeur sturen de globale zorgwerking van de school aan. De zorgcoördinator is door zijn toegankelijkheid en zichtbare aanwezigheid het eerste aanspreekpunt voor de zorgvragen die leerkrachten hebben. Geregeld overleg en een digitaal leerlingvolgsysteem dragen bij tot een doeltreffende leerbegeleiding. Door de goede relatie met de ouders, het Centrum voor Leerlingbegeleiding (CLB) en het buitengewoon onderwijs lukte het schoolteam er in een ondersteunend zorgnetwerk uit te bouwen. De verdere invoering van een goede eerstelijnszorg met speciale aandacht voor de sterkste leerlingen en de kinderen met specifieke zorgbehoeften vormen voor het schoolteam de uitdaging voor de volgende schooljaren.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur en haar team zich elke dag met een grote betrokkenheid, enthousiasme en verantwoordelijkheid inzetten voor de school en de kinderen. De verhuis vanuit de vroegere vestigingsplaatsen naar het huidige schoolgebouw versterkte de interne samenwerking en de gelijkgerichte schoolwerking. De reflectieve vaardigheden en de professionele openheid van het schoolteam maken dat de lopende en nieuwe initiatieven alle kans op slagen hebben. Een zorgvuldige en door het schoolteam gedragen selectie van vernieuwingsinitiatieven kan zorgen voor nog meer diepgang bij de invoering ervan. Hiertoe kan de school bestaande en nieuwe overlegstructuren inzetten. Bovendien kan een meer doelgerichte samenwerking met de kleuterschool bijdragen tot een effectievere schoolwerking.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school moet investeren in het verbeteren van de infrastructuur. Dat leidt tot een beperkt gunstig advies, waarbij het schoolbestuur er werk van moet maken om de tekorten weg te werken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies omwille van het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden en de overige erkenningsvoorwaarden die verwijzen naar de onderzochte regelgeving. Binnen het schoolteam is er een groot draagvlak om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten. De aanbevelingen in dit verslag kunnen hierbij inspirerend zijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Alle domeinen komen evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Met interactieve werkvormen vertolken de onderwijzers hun visie die de nadruk legt op een hoge mate van zelfsturing door de leerlingen. De evaluatiegegevens over de leerresultaten tonen aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen effectief bereiken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers gebruiken twee verschillende onderwijsleerpakketten om het leergebied wiskundevorm te geven. Bij de invoering ervan vergeleek het schoolteam de leerplandoelen met de inhoud en verkende het de uitgangspunten van het leerplan. Omwille van hun bekommernis voor de zorgleerlingen, besteden de onderwijzers extra aandacht aan de doorgaande lijn in het gebruik van materialen en didactische methodieken tussen beide onderwijsleerpakketten. De onderwijzers passen de onderwijsleerpakketten toe zoals die door de makers zijn voorgeschreven en realiseren daardoor een volledig onderwijsaanbod. Het wiskundeonderwijs vertrekt veelal vanuit rekenverhalen of voor leerlingen herkenbare, realistische contexten. Het schoolteam zorgt voor horizontale samenhang door wiskundige activiteiten te integreren in andere leergebieden. De jaarlijkse 'grote rekendag' is daar een treffend voorbeeld van.

Het schoolteam beschikt over een sterk zelfreflecterend vermogen en ontwikkelde een verbetertraject omwille van de minder goede resultaten op de netgebonden eindtoets voor meten en metend rekenen.

Vanuit de visie dat doe-onderwijs leerlingen helpt om wiskundige verbanden en structuren op te sporen, maakte het schoolteam meetkoffers. Deze aanpak stimuleert de onderzoekshouding bij de leerlingen en speelt passend in op hun leef- en ervaringswereld. Het schoolteam slaagt er in de verworven inzichten en vaardigheden te integreren in concrete situaties, in andere leergebieden en buiten de school. Een functioneel meetschrift zet de opgedane kennis vast en fungeert als 'meet-groeiboek' doorheen de lagere school. Door de consequente toepassing van deze nieuwe methodieken en de volgehouden inspanningen van elke onderwijzer kan de school bogen op sterk verbeterde resultaten voor beide domeinen.

Het schoolteam past de afgesproken werkwijze van binnenklasdifferentiatie consequent toe in de wiskundeactiviteiten. De leerlingen krijgen hierdoor veel kansen om kennis en inzichten te construeren vanuit de diversiteit van de aangeboden taken en in interactie met hun klasgenoten. De onderwijzers stellen zich op als coaches die dit authentieke leren stimuleren. Stappenplannen, symbolen, zelf-controlerende materialen en een goede organisatie ondersteunen deze methodiek. Denken, handelen en verwoorden komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kinderen. Uit de klasobservaties die de onderwijsinspectie deed, vallen het krachtige klasmanagement, het efficiënt gebruik van de onderwijstijd en de grote betrokkenheid van de kinderen op.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De leerlingen verplaatsen zich na elke speeltijd snel en collectief van de speelplaats naar hun klaslokaal. De leerkrachten stellen zich daarbij strategisch in de gangen en op de trappen op en stimuleren een vlot verloop. Door deze organisatie slaagt het schoolteam er in om de hen toegekende lestijden efficiënt te benutten.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over de meeste leermiddelen zoals het leerplan ze voorschrijft. In verschillende klassen ontbreekt echter een digitale klok.

De onderwijzers van de bovenbouw maken functioneel gebruik van digitale borden. Zij verhogen hiermee de aanschouwelijkheid en benutten de mogelijkheid om bronnen te raadplegen. Omdat de lichtinval de leesbaarheid van de digitale borden vermindert, moeten de onderwijzers de klas vaak verduisteren.

De wandplaten in de klassen zijn geïnspireerd op de onderwijsleerpakketten en de schooleigen afspraken voor meten en metend rekenen. Ze zijn erop gericht de leerlingen vertrouwd te maken met wiskundige begrippen en referentiematen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren zeer geregeld de leervorderingen van alle leerlingen en gebruiken daarvoor de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. De resultaten geven een correct en een nauwkeurig beeld.

Alle klasleerkrachten maken van de toetsen foutenanalyses. Die bepalen in welke niveaugroep ze een leerling zullen inzetten. In een eerste fase deelde de onderwijzer deze niveaugroepen zelf in. Door begeleide zelfreflectie bezitten ondertussen al heel wat leerlingen de vaardigheid om de eigen sterktes, talenten en tekorten in te schatten en zijn ze in staat om correct en onderbouwd te bepalen in welke niveaugroep ze zullen werken.

Naast de toetsen uit de onderwijsleerpakketten, nemen de onderwijzers twee keer per schooljaar genormeerde toetsen af van het leerlingvolgsysteem. Het schoolteam gebruikt deze genormeerde toetsen niet om de leervorderingen van kinderen over een langere periode in kaart te brengen. Daardoor verliezen de onderwijzers de leerlingen uit het oog die onvoldoende leerwinst boeken. Het is nog geen reguliere praktijk om voor de leerlingen die verhoogde zorg vragen, de leerachterstand en de begeleidingsnoden via een diagnostisch onderzoek in kaart te brengen.

De school beschikt over recente outputdata van de netgebonden eindtoetsen. Die sporen met de resultaten van de toetsen die horen bij de onderwijsleerpakketten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op basis van foutenanalyses hebben de onderwijzers een beeld van de vorderingen die de leerlingen boeken. Deze gegevens vormen het vertrekpunt voor de preventieve basiszorg door doelgerichte binnenklasdifferentiatie of remediëring. De meeste onderwijzers gebruiken hiervoor vooral het differentiatie-aanbod van de onderwijsleerpakketten. In de meeste klassen maken de onderwijzers gebruik van tutors om de leerbegeleiding te ondersteunen.

De onderwijzers geven doelgerichte feedback aan de leerlingen. Zij nemen hiermee een actieve rol op tijdens de binnenklasdifferentiatie. De antwoorden op open vragen geven hen waardevolle informatie over de strategieën die leerlingen

gebruiken en de vorderingen die ze maken. Een aantal onderwijzers organiseert met de leerlingen systematisch feedbackgesprekken over het rendement van het groepswork en de effectiviteit van de bijbehorende processen.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate. De onderwijzers realiseren gradueel opgebouwd, evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen van wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze aan bod komen.

Curriculum	Vanuit de aanbeveling na de vorige schooldoorlichting om voor wereldoriëntatie
Onderwijsaanbod	een kwaliteitsvol en samenhangend onderwijsaanbod te realiseren, kreeg het
<i>Referentiekader</i>	leerplan de voorbije schooljaren veel aandacht. Het schoolteam startte onder
<i>Planning</i>	impuls van een werkgroep een verbetertraject, waarbij het de uitgangspunten en
<i>Evenwichtig en volledig</i>	de visie van het leerplan verkende. Een grondig uitgewerkte leerlijn, gebaseerd
<i>Samenhang</i>	op de leerplandoelen, garandeert een volledig onderwijsaanbod en zorgt voor
<i>Brede harmonische vorming</i>	een degelijke verticale samenhang. Het wereldoriënterend aanbod bevat een
<i>Actief leren</i>	goede mix van kind-, bestaans-, maatschappij- en wetenschapsgerichte
	elementen en is volledig en evenwichtig. Alle domeinen komen meestal
	thematisch en indien nodig cursorisch aan bod.

Een onderwijsleerpakket vormt de rode draad, waarbij de onderwijzers het aanbod vanuit de leerlijn selecteren en verrijken. In een overzichtelijk omgevingsboek koppelt het schoolteam de geregeld terugkerende leeruitstappen aan de leerplandoelen en eindtermen. Dit instrument draagt er in sterke mate toe bij dat leerlingen de kans krijgen om hun wereldoriënterende kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven vanuit hun eigen leefomgeving. Uit de klasobservaties blijkt dat de onderwijzers een aanbod plannen dat gericht is op brede en harmonische vorming. Het principe van de multiperspectiviteit stuurt de klaspraktijk sterk aan. Het schoolteam benut doelgericht het rijke historische en culturele verleden van de stad Maaseik.

De klasleerkrachten plannen in hun klasdagboek een zinvol activiteitenaanbod. Ze vermelden in een aantal gevallen te veel en niet altijd relevante leerplandoelen. Hierdoor mist dit planningsinstrument nog functionaliteit als een middel om doelgericht te reflecteren over het onderwijsaanbod.

De aard van de opdrachten en werkvormen ondersteunen het actief leren. Uit de activiteiten die de onderwijsinspectie observeerde, blijkt wereldoriëntatie in de meeste klassen praktijkgericht doe-onderwijs. Het schoolteam biedt de leerlingen door gevarieerde werkvormen en in een rijke omgeving de mogelijkheid om van elkaar te leren. Kinderen bouwen via spel, experimentele opdrachten en stappenplannen kennis, vaardigheden en inzichten op en integreren ze in andere leergebieden. De onderwijzer stelt zich daarbij op als een coach die dit proces stimuleert en ondersteunt.

Het schoolteam hecht veel belang aan educaties. Omwille van de verkeersdrukte aan de schoolpoort en de onveilige schoolomgeving, die omwille van de verhuis nieuw is sinds dit schooljaar, maakt de school daadkrachtig werk van verkeerseducatie. De onderwijzers hanteren hierbij een specifiek onderwijsleerpakket, dat ze aanvullen met praktijkoefeningen. De onderwijzers integreren verkeersopvoeding in hun leeruitstappen, waarbij de leerlingen uitgebreid de kans krijgen om op straat verkeerssituaties te analyseren en

verkeersborden te interpreteren. Het schoolteam leert de leerlingen fietsvaardigheden aan en betreft de ouders doelgericht bij de acties om de verkeersveiligheid te verhogen.

Een aantal onderwijzers maakt gebruik van de expertise van een nabijgelegen technische school om de technieklessen te begeleiden. Hierdoor biedt het schoolteam de leerlingen waardevolle kansen om techniek in de praktijk te brengen en voor realistische technische problemen oplossingen te bedenken. Door deze benadering versterken de onderwijzers hun eigen technisch handelingsrepertoire en krijgen de leerlingen de gelegenheid om hun talenten voor techniek te ontdekken.

Het schoolteam organiseert drempelactiviteiten en overgangsbesprekingen voor een vlotte overgang van kleuter- naar lagere school. Voor een graduele en inhoudelijke aansluiting van het aanbod voor wereldoriëntatie zijn er geen doelgerichte afspraken met de kleuterschool op dezelfde campus. Het schoolteam grijpt ook weinig kansen om goede praktijken zoals milieuzorg op school (MOS) en het omgevingsboek te delen met het schoolteam van de kleuterschool.

In een aantal klassen presenteren leerlingen in 'het nieuws van de week' hun kijk op de actualiteit en oefenen daarmee hun spreekvaardigheden. Een aantal onderwijzers ontwikkelde daarbij een overzichtelijke en functionele kijk- en beoordelingswijzer.

De werkgroep wereldoriëntatie kreeg ondertussen een permanent karakter. Dit schooljaar experimenteert een aantal leerjaren met een nieuw onderwijsleerpakket en legt het schoolteam het accent op gezondheidseducatie en techniek. De werkgroep sensibiliseert de teamleden om bij hun planning de uitgewerkte leerlijn consequent te gebruiken. Het is voor het schoolteam niet altijd duidelijk wie de gemaakte afspraken opvolgt.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. De onderwijzers gebruiken gevarieerde materialen die de leerlingen voldoende uitdagen. Leerkrachtafhankelijk illustreren en ondersteunen tentoonstellingstafels, prenten, schema's en woordenschat aan de wanden het actuele klasthema.

Ondanks de afspraken over een graduele voorstelling, blijkt uit de observaties dat de onderwijzers de tijd- en ruimtekaders in de klaslokalen weinig functioneel gebruiken. Het schoolteam mist hierdoor kansen op transfer en verdieping door gebeurtenissen te ordenen op een tijdlijn of te situeren op een kaart.

Het computernetwerk van de school werkt ondermaats. Hierdoor krijgen de leerlingen onvoldoende kansen om digitale bronnen te raadplegen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De meeste onderwijzers ontwerpen zelf toetsen. Ze baseren zich hierbij op de leerplandoelen en de toetsen uit het onderwijsleerpakket. In de meeste klassen evalueren ze veelal reproduceerbare kennis en beoordelen ze slechts in beperkte mate inzichten, vaardigheden en attitudes. De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie is bijgevolg in mindere mate evenwichtig uitgewerkt. Het leerlingenrapport vermeldt één cijfer voor het leergebied, waardoor ouders en leerlingen een onvolledig beeld krijgen van de leervorderingen en de inhoud van de evaluatie.

Het leerlingvolgsysteem bevat geen informatie over de ontwikkeling die leerlingen voor wereldoriëntatie doorheen de lagere school doormaken. Hierdoor komen bijsturingen aan het leerproces van leerlingen weinig voor en is het voor de eindklassenraad moeilijk te beoordelen of een leerling de eindtermen bereikt.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers trachten met hun wereldoriënterend onderwijs vooral een rijk en ondersteunend leerklimaat te scheppen. Leerkrachten spelen hier ten volle hun rol van eerstelijns-ondersteuner uit. Zij realiseren leerbegeleiding voornamelijk door sterke ondersteuning bij de vele gevarieerde werkvormen. De resultaten van de toetsen leiden niet altijd tot foutenanalyses, noch tot een planmatige en doelgerichte bijsturing van de hiaten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na, maar de deskundige ondersteuning die hiervoor vereist is ontbreekt soms. De onderwijsinspectie controleerde op 26 augustus 2014 de BVH naar aanleiding van de verhuis naar de huidige locatie in de Eerste Straat 19. Het verslag van deze controle eindigde met de conclusie ongunstig. Op 16 december 2014 deed de onderwijsinspectie een nieuwe controle, maar ook deze besloot met een ongunstig advies. Het schoolbestuur wil de tekorten achtereenvolgens aanpakken. Zo zijn de opmerkingen in verband met de sanitaire installaties en EHBO en een aantal in verband met brandpreventie ondertussen weggewerkt. Soms ontbreekt een daadkrachtige aanpak die kort op de bal speelt. We missen hierbij maatregelen die aantonen dat het schoolbestuur proactief handelt.

De preventieadviseur en de directeur worden te weinig betrokken bij de voorbereiding en de uitvoering van infrastructuurwerken wat weegt op de effectiviteit en het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Uit beschikbare verslagen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Zo ontbreekt een actueel keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie. Het laatste verslag, dat intussen gedateerd is, meldt vijftien inbreuken waaraan het schoolbestuur geen gevolg gaf. Het liet geen risicoanalyse opmaken van de elektrische laagspanningsinstallatie. Bijgevolg heeft het schoolbestuur geen zicht op mogelijke risico's van acuut elektrocutiegevaar. Op de tweede verdieping valt de elektriciteit geregeld uit. Een aantal stopcontacten is niet geaard en toch in dienst. Bovendien wegen de gebreken op de ICT-infrastructuur.

Verder ontbreekt een reinigings- en verbrandingsattest van de stookolieketel. Op basis van de herhaalde en duidelijke afkeuring van de verwarmingsketel door een bevoegde firma, drong de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting aan op een onmiddellijke en daadkrachtige reactie. Hierop stelden de directeur en de preventieadviseur de verwarmingsketel uit dienst. Het schoolbestuur engageert zich momenteel om een dossier op te starten via een verkorte procedure.

Het ruwe en oneffen oppervlak van het speelterrein geeft een verhoogd valgevaar. Op meerdere plaatsen zijn de verlichtingsarmaturen niet afgeschermd. Er zijn verder ook opmerkingen van ouders en leerkrachten over de verluchting en de akoestiek in de meeste klaslokalen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gedeeltelijke verbetering van de tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer het schoolbestuur daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbeteringen op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De directeur verwacht van de leerkrachten dat ze hun pedagogische en didactische vaardigheden voortdurend verbeteren. Het schoolteam draagt en onderschrijft deze visie op deskundigheidsbevordering. Daar waar het nascholingsbudget vroeger ongebruikt bleef, investeert het nu jaarlijks fundamenteel in team- en individuerichte nascholing.

Vooraf de teamgerichte nascholingen hebben effect omdat zij het vernieuwingstraject rond binnenklasdifferentiatie versterken. Externe coaching met feedback, collegiale consultatie in het leerjaaroverleg en hospiteersessies, waarbij leerkrachten van elkaar leren, zorgen daarbij voor de nodige diepgang en trekkracht van binnenuit. Hierdoor ontstond er in het schoolteam een sterke vernieuwings- en veranderingsdynamiek. Onder meer hieruit blijkt de grote ommekeer in de visie op deskundigheidsbevordering.

Ondersteuning De directeur en de zorgcoördinator motiveren de onderwijzers om methodieken en inzichten uit vormingen te integreren in hun klaspraktijk. Die krijgen hierdoor de verantwoordelijkheid over hun eigen leerproces wat bijdraagt tot een duurzame verankering van wat ze leerden.

De zorgcoördinator zorgt voor de structurele begeleiding van de nieuwe onderwijzers. Hij verduidelijkt in wekelijkse bijeenkomsten de schoolafspraken, geeft tips en leert hen omgaan met dagelijkse opvoedings- en onderwijsproblematieken. De goede opvang van de onderwijzers in het wekelijks leerjaaroverleg vullen dit gestructureerde aanvangstraject aan. De starters waarderen deze ondersteuning.

Spoor één van het multidisciplinair overleg (MDO) is een initiatief dat volledig past in de schoolvisie op deskundigheidsbevordering. In dit overleg nodigt de zorgcoördinator de onderwijzers uit om over hun functioneren in de klas te reflecteren en van daaruit pedagogisch-didactische verbeterpunten te identificeren. De persoonlijke feedback die hieruit volgt is zinvol, maar mist nu en dan nog diepgang. Het is ook nog geen gewoonte om deze individueel geselecteerde verbeterpunten op teamniveau te bespreken.

Doeltreffendheid De directeur houdt de vinger aan de pols. Zij organiseert klasbezoeken en functionerings- en waarderingsgesprekken. Op die manier houdt zij zicht op het persoonlijke professionaliseringstraject van elke onderwijzer en stuurt het bij indien nodig. Voor de directeur is het klasbezoek een belangrijk instrument om de doeltreffendheid van de verschillende initiatieven na te gaan. Zij enthousiasmeert en motiveert hiermee haar teamleden en laat toe dat ze op een verschillend tempo de vernieuwingen in de klas implementeren. De teamleden stellen deze aanmoedigende en gedifferentieerde aanpak op prijs. Sterker nog, ze willen de directeur niet teleurstellen en leggen zichzelf soms een grote werkdruk op.

Naast teamgerichte nascholingen krijgen de teamleden de vrijheid om vanuit eigen interesses individuele nascholingen te volgen. De directeur verspreidt

hiervoor een lijst met nascholingssessies waaruit leerkrachten een keuze maken. Die brengen daarna verslag uit in de personeelsvergaderingen en geven occasioneel interessante materialen en methodieken door. Deze individuele nascholingen houden slechts sporadisch verband met de lopende schoolprioriteiten.

Ontwikkeling De school zette dit schooljaar met de invoering van binnenklasdifferentiatie belangrijke stappen in de transitie van haar onderwijs van leerkrachtgestuurd naar leerling-initiatief. Door de vele praktijkervaringen ervaart het schoolteam de beperkingen van deze nieuwe aanpak en krijgt het inzicht in de mogelijke verdere ontwikkelingen. De huidige praktijk van teamgerichte nascholing, gekoppeld aan interne en externe coaching tot op de klasvloer is daarbij een doeltreffende strategie.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Vanuit een jarenlange ervaring met gelijkeonderwijskansenprojecten benadrukt het schoolteam haar aandacht voor een brede basiszorg, waarin de klasleerkrachten de eerstelijnszorg opnemen. Het baseert zich hierbij op de fasen van het zorgcontinuüm van de onderwijskoepel. Voor het schoolteam is het een grondhouding om respect te betonen voor de verscheidenheid in leer- en ontwikkelingsbehoeften van elke leerling.

Het schoolteam concretiseert deze visie in een transitieproces waarbij een frontale en leerkrachtgestuurde klaspraktijk plaats ruimt voor binnenklasdifferentiatie. De onderwijzers creëren krachtige leeromgevingen gebaseerd op een positief en veilig klasklimaat en ondersteund door goede interactie. Ze slagen er in verschillen tussen leerlingen op te vangen door contract- en soms ook hoekenwerk vanuit betekenisvolle en gevarieerde taken structureel in de klaswerking te verankeren.

Ondersteuning De zorgcoördinator stuurt vanuit een duidelijke en gedragen opdracht de zorgwerking aan. Hij is door het wekelijks leerjaaroverleg op de hoogte van de noden van de onderwijzers en de leerlingen. Door zijn zichtbare aanwezigheid en zijn toegankelijkheid is hij voor de onderwijzers het eerste aanspreekpunt voor alle mogelijke zorgvragen. Het wekelijks leerjaaroverleg dat hij coördineert, heeft als eerste doel de handelingsbekwaamheid van de onderwijzers te vergroten. Door de goede samenwerking met het CLB en het buitengewoon onderwijs realiseert het schoolteam een ondersteunend zorgnetwerk. Het schoolteam streeft een goede relatie met de ouders na en ziet in hen de belangrijkste partner voor de leerbegeleiding van hun kinderen.

Zorgleerkrachten ondersteunen enkele lestijden per week de klasinterne leerlingbegeleiding. Zij doen dit in nauw overleg met de klasleerkracht die hen daarbij opdrachten geeft. Deze zorgleerkrachten geven vooral feedback aan leerlingen of bieden de klasleerkracht de mogelijkheid zich intensief bezig te houden met de mini-klas. De klasleerkrachten getuigen van een efficiënt systeem.

Doeltreffendheid Een functioneel digitaal leerlingvolgsysteem schraagt de zorgwerking. De halfjaarlijkse screening van het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van alle leerlingen, vormt de basis van het multidisciplinair overleg. Rekening houdend met de talenten van de leerlingen en uitgaande van de reguliere zorginitiatieven in de klas, formuleren de leerkrachten er concrete

zorgvragen en spreken met de zorgcoördinator en het CLB zorginterventies af. Door deze cyclische en efficiënte aanpak slaagt het schoolteam er in om de meeste leerlingen op doeltreffende wijze te begeleiden. De reguliere leerlingevaluatie en de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem vervullen de beeldvorming.

De klasleerkracht en de zorgcoördinator maken voor leerlingen met een grotere leerachterstand een handelingsplan dat voorziet in compenserende, dispenserende of remediërende maatregelen. In een aantal gevallen beperkt dat plan zich tot oefeningen hernemen uit de vorige leerjaren. De realisatie van het handelingsplan gebeurt klasintern. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt, naast hun reguliere klasopdracht, volledig in handen van de klasleerkrachten. Deze werkwijze gaat hun draagkracht te boven, waardoor deze maatregel vaak doeltreffendheid mist.

Het schoolteam hanteert de 'no-blame-methodiek' om pestproblemen aan te pakken. De zorgcoördinator neemt daarbij de rol van groene leerkracht op zich. Ondanks deze inspanningen, blijven er zich vooral op de speelplaats pest- en gedragsproblemen voordoen. Uit observaties tijdens de middagspeeltijd blijkt vooral een repressieve en bestraffende aanpak. Het feit dat alle leerlingen sinds de verhuis op één gezamenlijke speelplaats spelen, ligt wellicht mee aan de basis van deze problematiek. Een duidelijke visie op de organisatie en de begeleiding van de middagspeeltijd en hoe die problemen kunnen voorkomen, ontbreekt nog.

Door de momentane organisatie van het zwemonderwijs heeft het schoolteam slechts een beperkt beeld van de voortgang die de leerlingen maken en de mogelijke extra ondersteuning die ze nodig hebben.

Ontwikkeling Het schoolteam neemt zijn maatschappelijke opdracht ernstig. Het implementeert de volgende schooljaren het zorgcontinuüm en anticipeert hiermee op het nieuwe decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet). De verdere uitbouw van de binnenklasdifferentiatie met extra aandacht voor de sterke leerlingen en een structurele begeleiding van kinderen die extra zorg behoeven, vormen daarbij de grootste uitdaging. Het schoolteam ziet in een volgende fase nog ontwikkeling in een gedifferentieerde evaluatie en rapportering.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur heeft een duidelijke visie op gedeeld leiderschap en kwaliteitsvol onderwijs. Van bij haar aanstelling ondernam zij initiatieven om met de teamleden haar beleid te delen. Door haar vastberaden aanpak streeft ze een sterke specialisatie na, waarbij alle teamleden in werk- en beleidsgroepen hun specifieke talenten mogen inzetten. Deze aanpak versterkt de competenties van het schoolteam en zorgt voor betrokkenheid, enthousiasme en extra inzet.

De directeur stelt hoge verwachtingen, maar heeft ook veel aandacht voor het welbevinden van haar personeel. Ze hakt knopen door als het moet en vindt zo een evenwicht tussen leiderschap en participatie. De directeur beschouwt de leerkrachten als partner en expert. Dat blijkt onder meer uit het vertrouwen dat de leerkrachten krijgen bij de implementatie van vernieuwingsinitiatieven in hun klaspraktijk.

Ondanks het feit dat de leerkrachten na de herstructurering van de school nog maar één jaar onder hetzelfde dak samenwerken, getuigen de teamleden van een fijne teamsfeer en goede ondersteunende relaties. Het schoolteam neemt echter weinig initiatieven om zijn expertise te delen met de naburige kleuterschool van hetzelfde schoolbestuur op dezelfde campus. Het mist op die manier kansen om de doorgaande lijn in de aanpak van kleuter- naar lager onderwijs te versterken.

Visieontwikkeling Het schoolteam speelt in op de voortdurende ontwikkelingen in zijn omgeving en op verwachtingen die de maatschappij vooropstelt. Vanuit die open en reflectieve houding ontwierp het kernteam een nieuw en schooleigen opvoedingsconcept dat de klemtoon legt op groeikracht en levensecht onderwijs. Ontwikkeling houdt volgens hen rekening met het tempo en de talenten van elk kind. Het schoolteam maakt deze doelstellingen waar door goed les te geven en realiseert een zorgcontinuüm dat brede en preventieve basiszorg als eerste uitgangspunt heeft.

Deze collectief gedragen doelstellingen zorgen voor een grote ommekeer in de schoolcultuur, voor verantwoordelijkheidsbesef en voor verbondenheid. Het schoolteam draagt deze waarden en normen uit in contacten met ouders en externen. De directeur sensibiliseert en coacht haar leerkrachten op een positieve en opbouwende wijze en stroomlijnt hierdoor de realisatie van deze nieuwe visie.

Besluitvorming De directeur stuurt het beleid aan, maar nodigt de leerkrachten via de vele overlegfora uit om mee na te denken over verwachtingen, wensen en nieuwe initiatieven. Deze bottom-up benadering creëert een grote dynamiek in het schoolteam waardoor, mede als gevolg van de besluiten uit de vorige doorlichting, vele voorstellen het licht zien. Hierdoor ontstaat er een overvloed aan acties die daardoor soms diepgang missen. Voor de leerkrachten is het niet altijd duidelijk hoe deze acties passen in de langetermijnvisie en wanneer de directeur ze wil borgen in de praktijk. De directeur legt de meeste vernieuwingsvoorstellen vast in een rechtlijnige planning en zet weinig in op tussentijdse inhoudelijke evaluaties met de leerkrachten en bijstellingen die daar uit kunnen volgen. Hierdoor houdt ze nog in mindere mate rekening met het bochtige parcours dat een innovatie vaak aflegt. Dit gebrek aan overzicht creëert

bij de leerkrachten een hoge werkdruk.

De school richtte geen schoolraad op. Structureel overleg over de schoolorganisatie en de bewoonbaarheid en veiligheid van de infrastructuur tussen personeel, ouders en lokale gemeenschap enerzijds en schoolbestuur anderzijds ontbreekt hierdoor.

Het schoolteam investeerde sterk in een uitgebreid digitaal communicatiesysteem, wat de transparante besluitvorming ondersteunt.

Kwaliteitszorg De directeur en de zorgcoördinator coördineren de kwaliteitszorg. Zij inventariseren en analyseren de vele beschikbare data en bespreken ze met het schoolteam. Het schoolteam heeft een duidelijk beeld van de goede resultaten die de leerlingen behalen in het vervolgonderwijs. De directeur is op zoek naar een methodiek om de vele beschikbare data systematisch in kaart te brengen om daarbij trends te ontdekken in de output die de school realiseert.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. Het verkrijgt dat beeld door de jaarlijkse analyse van diverse data, informatie van de ouders en het multidisciplinair overleg. Het schoolteam heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat zonder leerachterstand vanuit het 1e leerjaar doorstroomt tot het 6e leerjaar en zette de afgelopen schooljaren succesvolle acties op om het aantal zittenblijvers te verminderen. Het huidige vernieuwingstraject om binnenklasdifferentiatie te implementeren past in die strategie. Het is nog geen reguliere praktijk om deze acties en de opgedane leerervaringen te bespreken met de scholen van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering en de begeleiding van alle teamleden en neemt doeltreffende initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school legt over het algemeen goede leerlingresultaten voor.
- Het schoolteam stelde voor wereldoriëntatie en wiskunde leerplangerelateerde leerlijnen op die als basis dienen voor vernieuwingsinitiatieven.
- De activiteiten van wiskunde zijn meestal op maat van de leerlingen en krijgen vooral voor meten en metend rekenen een uitgesproken doe-gerichte inslag.
- De leerlingen krijgen levensecht wereldoriëntatie-onderwijs via thema's, projecten, educaties, actua-activiteiten en de leeruitstappen uit het omgevingsboek. Hiernaast hebben ze geregeld kansen om te exploreren, te onderzoeken en actief bezig te zijn.
- Het schoolteam gebruikt de onderwijstijd efficiënt door een doeltreffend klasmanagement en door een vlotte organisatie van de verplaatsingen naar de klaslokalen na elke speeltijd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam neemt opvallende maatregelen om via binnenklasdifferentiatie zelfstandig werken en zelfgestuurd leren te stimuleren. Ze realiseert hierdoor een doelgerichte en doeltreffende brede preventieve basiszorg. De klasleerkrachten kiezen daarbij niet langer voor frontaal klassikaal onderwijs.
- De ontwikkelingsdynamiek en enthousiasme van het schoolteam ondersteunen in sterke mate de deskundigheidsbevordering. Ze staan garant voor een succesvolle invoering van vernieuwingsinitiatieven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur en haar personeelsleden tonen met een grote betrokkenheid en gepaste fierheid hun school- en klaswerking.
- Het reflectieve vermogen en het verantwoordelijkheidsbesef van het schoolteam maken dat de evoluerende onderwijsopvattingen alle kansen krijgen.
- De verhuis van de vestigingsplaatsen naar één schoolgebouw en de verschillende vormen van structureel overleg versterken in grote mate de gezamenlijke doelgerichtheid.
- De directeur heeft permanente aandacht voor kwaliteitszorg en ziet in dat datageletterdheid hiervoor een wezenlijke pijler is.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de evaluatiepraktijk van wereldoriëntatie nog meer afstemmen op de leerplandoelen.
- Het schoolteam kan de tijd- en ruimtekaders en het gebruik van de digitale borden functioneler aanwenden.
- Het schoolteam kan het geïntegreerd gebruik van ICT in de reguliere klaswerking optimaliseren door de kwaliteit van de computerinfrastructuur te verhogen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van de ondersteunende lestijden verhogen in functie van de geïndividualiseerde leerbegeleiding van de kinderen.
- De directeur kan de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten nog meer sturen vanuit de schoolprioriteiten door de individuele nascholing nog meer hierop te enten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de doelgerichtheid en de diepgang van vernieuwingen nog vergroten door het aantal prioriteiten te beperken en de vele goede initiatieven te borgen.

- De directeur kan de bestaande en nieuwe overlegstructuren inzetten voor een nog meer gedragen selectie en uitwerking van prioriteiten en de opvolging van afspraken.
- Het schoolteam kan de samenwerking met de kleuterschool versterken ten behoeve van een effectievere schoolwerking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolbestuur moet maatregelen nemen om de bewoonbaarheid, de veiligheid, de gezondheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **04-06-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

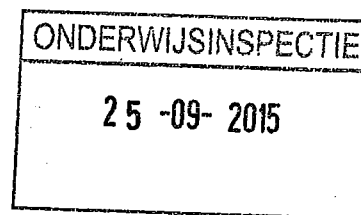
- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Michel MARYNISSEN de inspecteur-verslaggever	Reinhilde VENKEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Tav dhr. Lieven Viaene, Inspecteur-Generaal
Hendrik Consciencegebouw 2B16
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

Uw kenmerk

Bao-1415-110205-DL3-DL-VER

Datum

18 september 2015

Betreft : Verslag van de doorlichting 2014-2015 van Vrije Lagere School 'de boomgaard'- Eerste Straat 19 te Maaseik (instellingsnummer 110205)

Bijlage 1:

Geachte heer Viaene,

Bij schrijven van 24 augustus 2015 ontvingen wij het door uw diensten opgestelde doorlichtingsverslag zoals hierboven aangegeven.

Naar aanleiding hiervan wensen wij bezwaar te maken tegen bepaalde insinuaties, zoals beschreven onder punt 3.1.2., insinuaties die in het geheel niet in overeenstemming zijn met de realiteit in onze school. Specifiek betreft het hier volgende passages :

- *'De school gaat op systematische wijze de situatie op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na, maar de deskundige ondersteuning die hiervoor vereist is ontbreekt soms (...) Soms ontbreekt een daadkrachtige aanpak die kort op de bal speelt. We missen hierbij maatregelen die aantonen dat het schoolbestuur proactief handelt.'*
- *'De preventieadviseur en de directeur worden te weinig betrokken bij de voorbereiding en de uitvoering van infrastructuurwerken wat weegt op de effectiviteit en het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.'*

Per 1 januari 2014 verwierf de school de erfpacht over de betreffende locatie, nadat deze locatie sedert lange tijd betrokken werd door het secundair onderwijs. De toestand waarin de gebouwen werden achtergelaten door het secundair onderwijs, was in die mate dat er, zoals terecht gesteld in het verslag, veelvuldige maatregelen nodig waren / zijn in kader van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Binnen het schoolbestuur werd deze problematiek van nabij opgevolgd door een bouwkundig ingenieur, in nauw overleg met directie, preventieadviseur, en aangestelde architect. Waar het verslag dan ook vermeldt dat deskundige ondersteuning soms ontbreekt, lijkt dit argument dan ook niet correct en zelfs aanmatigend. Sta mij toe u hierbij in kennis te stellen dat betreffend lid uit ons schoolbestuur vandaag niet meer deel uitmaakt van onze vzw. Een vrijwilliger hoeft toch niet per se ook masochist te zijn, niet?

Ook waar aangegeven wordt dat het schoolbestuur in haar aanpak der gebouwen niet kort op de bal speelt, wordt de waarheid onrecht aangedaan. Hier menen wij dat het volstaat te verwijzen naar het feit dat de doorlooptijd voor de betreffende subsidiedossiers bij Agion op dat ogenblik meer dan het dubbel bleek te zijn dan aangegeven op hun website. Reden hiervoor de wijzigende organisatiestructuur /-processen bij Agion, lees uw eigen Vlaamse Overheid. Het feit dat wij door deze Vlaamse Overheid nu op de vingers getikt worden voor het feit dat een andere afdeling van diezelfde Vlaamse Overheid zijn termijnen niet kan waarmaken, heeft wat ons betreft een heel cynische ondertoon.

Tenslotte wensen wij terug te komen op uw verwijt dat preventiemedewerker en directeur onvoldoende betrokken worden bij de voorbereiding en uitvoering van de infrastructuurwerken. Laat ons zeer duidelijk zijn : in elke fase werden zowel preventieadviseur als directeur betrokken. De geponeerde stelling is dan ook onjuist, en niet gebaseerd op feiten.

Betekent dit dat er geen tekorten zijn in het gebouw? Absoluut niet. Het schoolbestuur, alsook de directie erkent volmondig dat er, los van de genomen maatregelen, nog grote bijkomende uitdagingen liggen, uitdagingen welke trouwens al deels in uitvoering zijn vandaag. Dat de snelheid van uitvoering van de aanpassingswerken in belangrijke mate afhangt van de financiering en subsidiëring van het basisonderwijs door de Vlaamse Overheid staat echter vast. Elke verbetering die wij vandaag in het patrimonium doorvoeren, maakt deel uit van een meerjarig traject, waarbinnen vaak moeilijke keuzes moeten gemaakt worden. Het beheren van een school impliceert het beheren van diens portefeuille...

Waar in het verleden de school bestond uit 3 vestigingen (1 per graad), transformeerde deze per 1 september 2014 naar een school op 1 locatie. Dit was voor onze school een organisatiechange zonder voorgaande. Dergelijk ingrijpend veranderingstraject bracht heel veel weerstand met zich mee bij heel veel stakeholders, waaronder personeel. Hoe kan het trouwens ook anders... Maar desondanks mogen wij vandaag, nu het eerste stof is gaan liggen, zonder de minste twijfel stellen, dat deze maatregel mee heeft kunnen borgen dat ons pedagogisch project er versterkt is uitgekomen. Dat vlagen van deze aangehaalde weerstand tijdens de doorlichting geventileerd werden door bepaalde personen lijkt ons niet meer dan normaal. Dat dit in het doorlichtingsverslag, ondanks onze melding van bovenstaande aan uw medewerkers, niet correct werd meegenomen / geïnterpreteerd, is absoluut betreurenswaardig, maakt de analyse minder evenwichtig, en devalueert zelfs, wat ons betreft, de gehele waarde van het rapport.

En ja, wij weten dat wij als schoolbestuur verantwoordelijk zijn als er iets misgaat. Uw medewerkers hebben ons dit duidelijk gemaakt...

Wij hielden eraan u onze mening omtrent over te maken,

Hoogachtend,

Guy Bodeux
Voorzitter
Vzw KBKUM

André Opsteyn
Ondervoorzitter
Vzw KBKUM

Reinhilde Venken
Directrice 'de boomgaard'